

BENŐKE

PÁRATLAN OLDAL - LXII. évfolyam, 44. szám, 2018. október 31.

Hogy az emberi személyiség, benne a jellem nem fekete és nem fehér, hanem végtelenül bonyolult és egyedi – erre kedves tanítványom, Benőke a legjobb példa. Benőke okos és kreatív fiú, akinek – korántsem magától értetődő serdülőkorban – intelligenciája szorgalommal párosult, ezért rendre kitűnő lett a bizonyítványa. Ugyanakkor Benőke rossz volt, mint az ördög. Hogy eltömte rágógumival a tanulmányi versenyre utazáskor igénybe vett diákothton szobájának zárját, hogy dohányzott nemdohányzó teremben, előtte gondosan eltorlaszolta a füstjelzőt, hogy az ablakból vízzel töltött lufik repültek ki, ezek gyerekes apróságok, akárcsak az iskolai vécé falára dobott, oda is ragadt nedves vécépapírcsomók.

Egy nyári táborban megsérült egy diáklány lába. *Hozok pálinkát, azzal lehet fertőtleníteni, mondta Benőke.* Nem kár erre a drága pálinkát elpazarolni? – tréfákoztam. *Ó, tanár úr, van még kilenc üveggel.* Viszont Benőke két évig gyűjtött ásványvizes kupakokat, a fél iskolát mozgósítva, hogy egy tolókcocsiba kényszerült, fogyatékkal élő férfi új, modern, elektromos kerekesszéket vehessen, az már igazán remek dolog. Benőke néhány társával elment Ózdra, egy teljes szombatot rászánva arra, hogy az összes horogkeresztet és más hasonló jelképet levakarja vagy lefesse. Benőke világnézetében szélsőbaloldali és szélsőjobboldali elemek alkottak szervesen elegyet. Olykor Kádár Jánost ábrázoló pólót, szovjet katonasapkát hordott. Gyakran és nagy kedvvel politizált, bírálva kizsákmányolást, nagytőkét, piaci viszonyokat, rendszerváltást. Külön élvezettel bosszantotta a Trianon patológus gyászában tetszelgőket *extravagáns nemzeti nihilista* kijelentéseivel. Szélsőjobbboldalisága homofóbiájában és antiszemitizmusában jelent meg. Az embernek folyton olyan érzése volt, hogy Benőke politizálásának legfőbb célja a meghökkentés, mások megbotránkoztatása. Mindamellet Benőke szélsőbal és szélsőjobb vonatkozású tárgyakat, katonai és politikai relikviákat gyűjtött. Vásárolt, eladott, cserélt. Noha célja a gyűjtés, és nem a pénzkeresés, az utóbbi is sikerült. Egy alkalommal katonai kabátot vitt haza: *anya, mosd már ki, légy szí.* Óra múlva ájtott valami miatt egy szomszéd, maga is háborús tárgyak mániákusa. Benőke addigra elment otthonról. Édesanyját kérdezte a szomszéd, miután tanulmányozta a katonai zekét: *nem adod el, fizetek érte nyolcvanezer forintot.* Ő, fog az még többet is érni, vágta rá az édesanya – akinek persze sejtelve sem volt arról, hogyan kerülhetett a gimnazista Benőkéhez, pedagógus szülők gyermekéhez ekkora érték. *Igazad van, lesz ez még drágább is,* ismételt a szomszéd. Egy tanulmányi versenyre utaztam Debrecenbe tucatnyi diákkal, köztük Benőkével. Épp csak elfoglaltuk a szállást. Nemsokára ájtott Benőke, törülközőjével eltakarva egy tárgyat. *Tanár úr, nem tetszene erre vigyázni, véletlenül nálam maradt* – azzal kezembe adott egy pisztolyt. Valódi? – kérdeztem ledöbbenve. *Igen. De nyugi, nincs megtöltve.* Benőke szerint azért kellett áthoznia, hogy a fegyvert védelmembe helyezze, mert a többiek játszani akartak vele. A diáktársak utóbb kicsit másképp emlékeztek, szerintük éppen Benőke hadonászott a maroklófegyverrel. (Hogy pedagógusként miként reagáltam erre az igencsak szokatlan helyzetre, maradjon az én titkom, mert tudom, ilyenkor mindenki nagyon okos, utólag mindenki sokkal jobban tudja, mit kellett volna tenni. Maradjunk annyiban: tanítványt nem adok rendőrképzésre ilyesmiért – de ez az ügy olyan, hogy csak úgy napirendre térni sem lehet felette.)

Szombaton ötéves érettségi találkozó volt. Hallom, Benőke Izraelben telepedett le. Nyíltan vállalja homoszexualitását. Csak huszonhárom éves. Mi történhet vele még?